

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2011“

COM(2012) 253 final

(2013/C 44/14)

Spravodajca: **Thomas PALMGREN**

Európska komisia sa 30. mája 2012 rozhodla podľa článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2011“

COM(2012) 253 final.

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 4. decembra 2012.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 485. plenárnom zasadnutí 12. a 13. decembra 2012 (schôdza z 12. decembra 2012) prijal jednomyselne nasledujúce stanovisko:

1. Závery a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor každoročne hodnotí správu Komisie o politike hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti by chcel využiť príležitosť a predložiť niekoľko poznámok a návrhov. EHSV víta novú, praktickú štruktúru správy Komisie podobnú tej, ktorú výbor odporúča vo svojich predchádzajúcich stanoviskách.

1.2 Ľutuje však, že táto správa neanalyzuje celý súbor tém, na ktoré EHSV v minulosti upozornil, a obmedzuje sa na tradičné témy, ktorými sa zaoberá GR pre hospodársku súťaž, čím poskytuje len zúžený a obmedzený pohľad na najdôležitejšie prvky politiky hospodárskej súťaže. Problémy, ktoré si zasluhujú pozornosť, siahajú ďaleko za zvyčajné témy, ktorým sa táto výročná správa venuje, a to problematiku fúzií a koncentrácií, monopolného postavenia, štátnej pomoci a mechanizmov podpory hospodárskej súťaže z pohľadu spotrebiteľa.

1.3 Jednou z dôležitých priorít je boj proti nespravodlivej hospodárskej súťaži zo strany externých obchodných partnerov, ktorí využívajú nedodržiavanie základných sociálnych a environmentálnych zásad a práv na získavanie podielu na trhu v rámci EÚ.

1.4 Presun politiky späť na národnú úroveň spôsobený krízou a možné konflikty medzi záujmami členských štátov predstavujú spolu s protekcionistickými opatreniami vlád potenciálnu hrozbu tým, že by mohli mať vážne dôsledky pre jednotný trh a politiku hospodárskej súťaže. Predovšetkým

v súčasnej hospodárskej situácii sa musí zabezpečiť, aby trh fungoval a podnikateľské prostredie vytváralo podmienky na obnovu hospodárskeho rastu. Politika hospodárskej súťaže musí byť zosúladená a prepojená s ostatnými politikami, ako je to v prípade vonkajšej obchodnej politiky a politiky vnútorného trhu, s cieľom vytvoriť koherentný celok, ktorý bude účinne obhajovať záujmy európskych výrobcov a spotrebiteľov v rámci sociálneho trhového hospodárstva v snahe dosiahnuť výsledky v oblasti hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Politika hospodárskej súťaže, obchodná politika, priemyselná politika a politika jednotného trhu musia vyvažovať záujmy spotrebiteľov a podnikov a pritom vždy zabezpečovať spravodlivé trhové podmienky pre všetky strany.

1.5 Politika hospodárskej súťaže by mala odzrkadľovať integrovanú priemyselnú politiku EÚ, pretože zabezpečiť udržateľný rast a blahobyt občanov EÚ je možné len vtedy, ak bude mať Európa silnú, rôznorodú a konkurencieschopnú priemyselnú základňu, ktorá bude vytvárať pracovné miesta.

1.6 Tohtoročná správa je už 41. správou v poradí. Uvedené sú v nej kľúčové míľniky v rozvoji politiky hospodárskej súťaže a ich význam z hľadiska cieľov EÚ.

1.7 EHSV súhlasí s názorom Komisie, že presadzovanie a obhajovanie hospodárskej súťaže slúži širším a dlhodobším cieľom, ako je zvýšenie blahobytu spotrebiteľov, podpora rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti EÚ v súlade so stratégiou Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

1.8 Je nanajvýš dôležité, aby Komisia a vnútroštátne orgány pre hospodársku súťaž spolupracovali, a to tak v oblasti monitorovania štátnej pomoci, ako aj pokiaľ ide o vplyv zavedenia obmedzení hospodárskej súťaže a dôveryhodnosť celého systému politiky hospodárskej súťaže. Spolupráca medzi orgánmi musí byť flexibilná a jej súčasťou musí byť aktívna komunikácia.

1.9 EHSV nalieha na Komisiu, aby aktívne spolupracovala s orgánmi pre hospodársku súťaž z tretích krajín s cieľom chrániť otvorené a spravodlivé trhy. EHSV podporuje prebiehajúce úvahy o modernizácii systému poskytovania štátnej pomoci, pretože EÚ by sa mala usilovať o zabezpečenie toho, aby boli podmienky hospodárskej súťaže na globálnej úrovni čo najjednoduchšie a jej podniky tak nemali konkurenčnú nevýhodu v porovnaní s rivalmi z tretích krajín, ktorí nemusia rešpektovať prísne špecifikácie a dodržiavať neúprosne právne predpisy a obmedzenia (napr. potravinársky trh, energeticky náročný priemysel), no majú voľný prístup na trh EÚ a globálny trh.

1.10 Výbor opakovane upriamuje pozornosť na to, že je potrebné zlepšiť systémy na ochranu práv spotrebiteľov. Vyjadruje preto poľutovanie nad tým, že v roku 2011 nebol prijatý legislatívny návrh týkajúci sa žalôb o náhradu škody v prípade porušenia antitrustových pravidiel.

1.11 Protimonopolné opatrenia Komisie a regulačné opatrenia by sa mali vzájomne dopĺňať, pretože sa usilujú o zabezpečenie bezpečných, zdravých a efektívnych finančných trhov, najmä pokiaľ ide o jednotnú oblasť platieb v eurách (SEPA), v sektore údajov o finančných službách a sektore ratingových agentúr (CRA).

2. Obsah správy za rok 2011

2.1 Rok 2011 bol rokom turbulencií. Finančná kríza sa v niektorých častiach eurozóny zmenila na krízu štátneho dlhu, ktorá ohrozuje udržateľnosť bankového sektora a fiškálnu udržateľnosť mnohých európskych vlád. Takisto vážne oslabila úverové toky do reálnej ekonomiky.

2.2 Správa Komisie je rozdelená na tri časti: politika hospodárskej súťaže v súčasnej hospodárskej situácii, politika hospodárskej súťaže v širšom kontexte a dialóg o hospodárskej súťaži s ostatnými inštitúciami. Zameriava sa predovšetkým na finančné služby, potravinársky sektor a sektor leteckej dopravy. Cieľom novej štruktúry je lepšie vysvetliť, ako Komisia uplatňuje politiku hospodárskej súťaže a ako táto politika poskytuje podporu európskemu hospodárstvu a prispieva k zvýšeniu blahobytu občanov EÚ.

2.3 Nová štruktúra správy Komisie podobná tej, ktorú výbor odporúčal vo svojich predchádzajúcich stanoviskách, je z funkčného hľadiska pozitívna. Správa je cieleňá, zameraná na kľúčové otázky a trendy rozvoja a ponúka výborný prehľad hlavných prvkov politiky hospodárskej súťaže s mnohými názornými príkladmi. Mohla by sa rozšíriť o kvantitatívne údaje, aby sa dal lepšie posúdiť relatívny význam rôznych opatrení. Je užitočné, že veľa ďalších informácií dopĺňajúcich správu sa dá získať na internetových stránkach Komisie/GR pre hospodársku súťaž.

2.4 V tomto oznámení sa uvádza, ako Komisia v roku 2011 použila politiku hospodárskej súťaže ako nástroj pri riešení finančnej a dlhovej krízy a ako politika hospodárskej súťaže a opatrenia na presadzovanie práva prijaté v priebehu roka všeobecne prispeli k širším politickým cieľom stratégie Európa 2020.

3. Politika hospodárskej súťaže v súčasnej hospodárskej situácii

3.1 Všeobecné pripomienky

3.1.1 V týchto časoch sa môžu vyskytnúť výzvy, aby sa zriadili ochranné obranné línie. Tieto výzvy sú pochopiteľné vzhľadom na mnohé nespravodlivosti, ktoré verejnosť vníma, a to najmä skutočnosť, že Európa v tejto oblasti stále nekoná tak, ako to robia niektorí jej medzinárodní partneri. Hoci história potvrdzuje, že ochrana a dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže sa v obdobiach hospodárskej krízy nesmú znížiť, naivný a jednostranný prístup Európy v tejto kľúčovej oblasti spočívajúci v plnení zásad, ktoré iní nedodržiavajú, by spôsobil oslabenie rámca hospodárskej súťaže a ešte viac narušil strednodobý a dlhodobý trend rastu.

3.1.2 Politika hospodárskej súťaže môže zohrávať dôležitú úlohu v stratégii na úspešné prekonanie krízy a vytvoriť také pokrizové prostredie, ktoré bude predchádzať možným narušeniam hospodárskej súťaže.

3.1.3 Finančná kríza mala dramatický vplyv na reálnu ekonomiku v dôsledku zníženia pôžičiek domácnostiam a spoločnostiam, čo malo rozsiahly dominový efekt na investície a zamestnanosť. Viaceré členské štáty museli zaviesť úsporné opatrenia a vykonať škrtý vo svojich verejných výdavkoch namiesto ďalšieho investovania do opatrení zameraných na opätovné naštartovanie hospodárstva. Kríza nakoniec mala – a stále má – vplyv na všetkých obyvateľov, spotrebiteľov a zamestnancov, ako aj na podniky a podmienky, v ktorých pôsobia. Dobrá, účinná a vyvážená politika hospodárskej súťaže má výrazný vplyv na blahobyt všetkých skupín.

3.2 Konkrétne pripomienky

3.2.1 Od začiatku krízy a do 31. decembra 2011 sa použila štátna pomoc vo výške 1,6 bln. EUR na záchranu a reštrukturalizáciu európskych bánk. Komisia prijala 39 rozhodnutí o reštrukturalizácii, pri ktorých monitoruje účinné vykonávanie reštrukturalizačných plánov. Napriek obrovskému úsiliu a podpore sa kríza postupne prehĺbila.

3.2.2 Z hľadiska všetkých hospodárskych a sociálnych zainteresovaných strán je dôležité zabezpečiť, aby trhy naďalej fungovali aj v situácii, keď štáty a ich bankové systémy (t. j. banky) dostávajú značnú podporu. Zároveň je v záujme širokej verejnosti, aby sa podpora bankám riadne monitorovala.

3.2.3 Výkonnosť jednotnej oblasti platieb v eurách (SEPA) je úzko spätá s úrovňou rozvoja bankového systému v rôznych krajinách, pričom rozdiely sú značné. V mnohých krajinách je výzvou vytvoriť platobné systémy tak, aby sa dali využívať výhody SEPA. Vyžaduje si to bankový sektor zameraný na klientov a pripravený pomáhať najmä menším podnikom s prípravou. V množstve krajín, napr. vo Fínsku, prebehlo zavedenie SEPA takmer úplne hladko. Jedným z vysoko medializovaných problémov bolo niekoľkonásobné zvýšenie nákladov na bankové transakcie, pretože karty fungujúce len ako jednoduché (debetné) bankové karty boli stiahnuté z obehu.

3.2.4 Otázkou, na ktorú Komisia upriamuje pozornosť, je štandardizácia *elektronických platieb*. V prípade elektronických platobných služieb existujú výrazné úspory z rozsahu, čo znamená, že koncentrácia trhu je tomuto sektoru vlastná. Účinný systém prevodu platieb zjavne prospieva celému hospodárstvu, a preto je dôležité, aby sa Komisia zamerala na služby elektronických platieb ako na jeden z hospodárskych sektorov. Základnou zásadou by preto malo byť zaistiť pre hospodársku súťaž spravodlivé podmienky. Zároveň treba poznamenať, že tak na trhu prevodu platieb, ako aj na trhu kreditných a debetných kariet dominuje len hŕstka operátorov.

3.2.5 Finančné trhy poskytujú efektívnejšie služby, keď sú transparentné, otvorené, konkurencieschopné a regulované takým spôsobom, ktorý im umožňuje plniť ich funkciu financovať reálnu ekonomiku. To je presne to, čo sa Komisia usiluje dosiahnuť prostredníctvom protimonopolných vyšetrovaní na trhu mimoburzových derivátov (OTC), v sektore platobných služieb a pri rozdelení obchodných údajov a finančných informácií na trhu. Súčasťou správy by mohli byť údaje, ktoré by ukázali rozsah otázky OTC. Existujú dôvody na prísnejšiu reguláciu trhov s derivátmi a dohľad nad nimi.

3.2.6 Sprísnenie právnych predpisov týkajúcich sa bánk v súčasnosti a v blízkej budúcnosti by nemalo redukovať bankové pôžičky, čo obmedzuje podnikateľské investície a sťažuje prístup k prevádzkovému kapitálu.

3.2.7 EHSV žiada Komisiu, aby naďalej monitorovala situáciu hospodárskej súťaže na trhu ratingových agentúr, vzhľadom na ich *modus operandi* a prípadné konflikty záujmov s ich klientmi, ktoré by mohli narušiť hospodársku súťaž.

4. Politika hospodárskej súťaže v širšom kontexte

4.1 Všeobecné pripomienky

4.1.1 Hlavná časť opatrení Komisie v oblasti politiky hospodárskej súťaže bola zameraná na vplyv krízy na finančných trhoch. Presadzovanie a obhajovanie hospodárskej súťaže slúži aj iným širším cieľom, ako je zvýšenie blahobytu spotrebiteľov, podpora rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti EÚ v súlade so stratégiou Európa 2020 pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast.

4.1.2 Komisia plánuje zlepšiť podmienky pre spotrebiteľov a podporiť rovnosť príležitostí medzi hospodárskymi subjektmi tým, že uplatňuje svoju politiku v oblasti fúzií, pričom nastoľuje rovnováhu medzi ekonomickými prínosmi fúzie a ďalšími parametrami, ako sú cena, výber, kvalita alebo inovácie. Tento prístup sa ukázal byť do určitej miery účinný v sektore telekomunikácií a mal by sa rozšíriť na čo najviac sektorov. Treba však zaujať realistický postoj a pripustiť, že v posledných desaťročiach vznikali čoraz väčšie konglomeráty, pričom sa v mnohých sektoroch zmenšoval priestor pre malé a stredné podniky, a tým sa výrazne obmedzila kapacita vzniku nových subjektov s určitým potenciálom, čo samozrejme obmedzuje dynamiku, inovácie a najmä tvorivosť, ktoré sú na rôznych úrovniach prospešné pre celú spoločnosť.

4.1.3 Výbor poukazuje na to, že politika hospodárskej súťaže je úzko prepojená s inými oblasťami politiky, a to najmä s opatreniami na lepšiu právnu reguláciu, priemyselnou politikou a politikou MSP. Právne predpisy zohľadňujúce potreby malých podnikov a podmienky, v ktorých pôsobia, sú zárukou fungujúcich trhov.

4.1.4 Skutočnosť, že Komisia tento rok zverejnila „operatívne usmernenia pre posudzovanie sektorovej konkurencieschopnosti v rámci systému Komisie na posudzovanie vplyvu“, je pozitívnym krokom. Tento súbor nástrojov je vítaný, v neposlednom rade z hľadiska politiky hospodárskej súťaže.

4.1.5 EHSV si uvedomuje, aké je dôležité, aby Komisia aktívne spolupracovala s orgánmi pre hospodársku súťaž z tretích krajín. To je totiž základným predpokladom účinnej implementácie politiky hospodárskej súťaže a zároveň sa tak zabezpečuje, aby boli podmienky hospodárskej súťaže na globálnej úrovni čo najjednoduchšie.

4.1.6 EHSV žiada Komisiu, aby ďalej zlepšovala pravidlá pre náhrady za záväzky služby vo verejnom záujme tak, aby sa vzťahovali na služby, ktoré uspokojujú sociálne potreby, ako je to v súčasnosti v prípade zdravotnej a dlhodobej starostlivosti, starostlivosti o deti, prístupu/opätovného začlenenia na trh práce, sociálneho bývania, starostlivosti o zraniteľné skupiny a ich sociálneho začlenenia.

4.1.7 EHSV požaduje, aby sa politika hospodárskej súťaže zosúladiť s politikou ostatných generálnych riaditeľstiev, ktorých činnosť v značnej miere ovplyvňuje situáciu v oblasti hospodárskej súťaže na úrovni EÚ, pričom necháva stranou všetky opatrenia, ktoré treba prijať v snahe o realistickú modernizáciu WTO, a to zavedenie mechanizmov na vyváženie rozdielnych podmienok a dodržiavanie sociálnych a environmentálnych noriem či noriem v oblasti bezpečnosti výrobkov atď., prijatie opatrení na účinný (a nielen teoretický) boj proti zneužívaniu dominantnej pozície veľkých distribučných sietí, ktoré postupne ničia svojich menších konkurentov a dodávateľov, zavedenie mechanizmov dohľadu nad rokovaniami, ktoré majú často len charakter vnucovania, vytvorenie mechanizmov na odstránenie (a stíhanie) zneužívania dominantnej pozície, a to v ktoromkoľvek sektore, a zavedenie mechanizmov na vyváženie narušenej hospodárskej súťaže medzi subjektmi pôsobiace v veľkých spotrebiteľských centrách a subjektmi pôsobiace na periférii, ktorých dodatočné náklady vyplývajúce z tejto okolnosti nemožno ignorovať.

4.2 Konkrétne pripomienky

4.2.1 EHSV verí, že jednotný európsky patent sa stane skutočnosťou a že sa vďaka iniciatívam Komisie značne znížia náklady na transakcie, najmä v prípade patentov⁽¹⁾. Európsky patent by nahradil súčasný systém, v rámci ktorého sa musia patenty registrovať v každej krajine EÚ osobitne. Náklady na patent sa podľa odhadov Komisie môžu poľahky vyšplhať až na 32 000 EUR, kým v USA je to len 1 850 EUR.

4.2.2 EHSV sa domnieva, že európsky normalizačný proces by sa mal urýchliť, zjednodušiť, zmodernizovať a mal by byť inkluzívnejší⁽²⁾. Bude potrebné pravidelnejšie posudzovať, či je európsky normalizačný systém v dostatočnej miere schopný prispôsobiť sa rýchlo sa meniacemu prostrediu a prispievať k dosiahnutiu strategických interných a externých cieľov Európy, najmä v oblasti priemyselnej politiky, inovácie a technologického rozvoja.

4.2.3 Potraviny predstavujú jeden z najkonkrétnejších výdavkov, ktorému spotrebitelia každodenne čelia, a preto je pre nich veľmi dôležité, aby v potravinárskom sektore existovala skutočná hospodárska súťaž. Treba mať však na pamäti, že ceny potravín môžu ovplyvniť mnohé faktory, z ktorých väčšina spadá do politiky hospodárskej súťaže, pričom hlavným takýmto faktorom je zvyšovanie cien komodít.

4.2.4 Takisto by sa malo poukázať na nerovnováhu, pokiaľ ide o rokovaciu silu v rámci potravinového dodávateľského reťazca, v ktorom majú primárni výrobcovia a malé subjekty najslabšiu pozíciu. EHSV preto so záujmom očakáva závery fóra na vysokej úrovni na zlepšenie fungovania potravinového reťazca, ktoré bolo vytvorené v roku 2010.

4.2.4.1 Zároveň by pomohlo, ak by sa dal v záujme jednotného trhu zaviesť na úrovni EÚ harmonizovanejší prístup k implementácii právnych predpisov týkajúcich sa hospodárskej súťaže a k vymedzeniu relevantných trhov.

4.2.5 Európski výrobcovia majú povinnosť dodržiavať dosť prísne špecifikácie, no ich konkurenti z iných svetadielov, ktorí majú z hľadiska predaja voľný prístup na trh EÚ, spadajú pod oveľa benevolentnejší legislatívny rámec. Výsledkom je v podstate narušenie hospodárskej súťaže, pretože náklady na výrobu sú v tretích krajinách nižšie. Toto je tiež prípad európskych energeticky náročných priemyselných odvetví, ktoré musia rešpektovať neúprosne právne predpisy v oblasti životného prostredia a ciele energetickej účinnosti, čo si vyžaduje značné investície, kým ich konkurenti pôsobiace na tom istom globálnom trhu takéto náklady nemusia znášať. Je teda potrebné zmodernizovať systém poskytovania štátnej pomoci s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni, pričom táto reforma by mala byť zosúladená s činnosťou, ktorú vykonáva Komisia pomocou nástrojov obchodnej politiky.⁽³⁾

4.2.6 Trhy, na ktorých vládne hospodárska súťaž, majú najlepšie predpoklady, aby priniesli prospech spoločnostiam, ktoré sú orientované na dlhodobý úspech. Silná politika hospodárskej súťaže je kľúčovým prvkom jednotnej a integrovanej politiky na posilnenie konkurencieschopnosti európskych odvetví. Jednou z výziev celosvetovej hospodárskej súťaže je to, že je potrebné súťažiť s krajinami, v ktorých je legislatívny rámec oveľa voľnejší a náklady, pracovné podmienky a právne predpisy v oblasti sociálneho zabezpečenia sú rozdielne. V stanovisku CESE 1176/2011⁽⁴⁾ EHSV uviedol, že niektoré formy štátnej pomoci pre lodné staviteľstvo sú opodstatnené a že napr. ekologické technológie by mali byť začlenené do tejto rámcovej úpravy. EHSV považuje súčasnú iniciatívu v oblasti štátnej pomoci za dôležitý krok smerom k novej dynamike v priemyselnej politike, a to v súlade so stratégiou Európa 2020. Pokiaľ ide o znižovanie emisií skleníkových plynov,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 68, 6.3.2012, s. 28.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 68, 6.3.2012, s. 35.

⁽³⁾ Modernizácia štátnej pomoci, Ú. v. EÚ C 11, 15.1.2013, s. 49.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 318, 29.10.2011, s. 62.

ktoré je jedným z piatich hlavných cieľov tejto stratégie, EHSV podporuje usmernenia, ktoré Komisia prijala v súvislosti so štátnou pomocou energeticky náročným priemyselným odvetviam ako napríklad výroba ocele, hliníka, chemických produktov či papiera⁽⁵⁾. Táto štátna pomoc má zabrániť presunu emisií CO₂ a kompenzovať od roku 2013 zvýšenie ceny elektrickej energie spôsobené zmenou pravidiel európskeho systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov (ETS) a podporiť investície do vysoko účinných elektrární.

4.2.7 Sektor knižného vydavateľstva prechádza procesom modernizácie, najmä v dôsledku digitalizácie. Tento sektor má rozhodujúci význam nielen pre prekvitanie európskej kultúry, ale aj z hľadiska inovácie. V súčasnosti sa v ňom uskutočňuje prechod na digitálne médiá, čo je proces so značnými následkami. Škála dostupných *elektronických kníh* narastá, a preto je správne, aby Komisia reagovala na pokusy obmedziť hospodársku súťaž a rozvoj.

4.2.8 Existuje rastúci dopyt po plnení energetických požiadaviek z udržateľných zdrojov. EHSV podporuje návrhy Komisie zamerané na modernizáciu a rozvoj európskej *energetickej infraštruktúry*, ktorá je podmienkou pre bezpečné, stabilné a udržateľné dodávky energie do EÚ.

4.2.9 Energia sa bude musieť v budúcnosti prepravovať na veľké vzdialenosti častejšie a vo väčšom množstve než dnes. Až pri transeurópskej energetickej infraštruktúre môžu všetky krajiny EÚ využívať praktické výhody zdrojov energie nachádzajúcich sa v jednotlivých štátoch. Týka sa to *obnoviteľných zdrojov energie*, ako je vodná, veterná a solárna energia. Takáto infraštruktúra by zároveň zoptimalizovala využívanie fosílnych zdrojov energie, ako je ropa, plyn a uhlie⁽⁶⁾.

4.2.10 EHSV podporuje štandardizovaný právny rámec EÚ pre celý sektor *letectva*, ktorý by bránil nekontrolovaným praktikám poskytovania dotácií a zabezpečil rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov trhu aj na miestnej úrovni⁽⁷⁾. EHSV odpo-

rúča, aby bola štátna pomoc na investície do infraštruktúry letísk a pomoc na začatie činnosti pre letecké spoločnosti možná len v presne vymedzených prípadoch a obmedzená z hľadiska jej trvania a rozsahu. Požaduje tiež dlhodobú politiku v oblasti rozvoja regionálnych letísk a domnieva sa, že usmernenia pre letectvo možno úspešne presadiť len vtedy, ak sa dohodnú jasné politické priority pre rozvoj regionálnych letísk. Udržanie regionálnych letísk je dôležitou otázkou politiky podnikania. Výbor poukazuje na stanovisko o balíku predpisov pre lepšie letiská, ktoré sa zameriavalo na pridelovanie prevádzkových intervalov na letiskách a služby pozemnej obsluhy na letiskách EÚ.

4.2.11 Výbor opakovane upriamuje pozornosť na potrebu dôveryhodne zlepšiť v tejto súvislosti systémy na ochranu práv spotrebiteľov. Vyjadruje preto poľutovanie nad tým, že v roku 2011 nebol prijatý legislatívny návrh týkajúci sa žalôb o náhradu škody v prípade porušenia antitrustových pravidiel a že takýto návrh nebude pravdepodobne prijatý ani do konca roka 2012.

4.2.12 EHSV víta konsolidáciu inštitucionálneho rámca pre presadzovanie práva hospodárskej súťaže, na základe ktorého správny orgán ako napr. Komisia prijíma rozhodnutia podliehajúce úplnému súdnemu preskúmaniu, čím sa zabezpečuje primeraná ochrana základných práv osôb dotknutých týmito rozhodnutiami.

5. Dialóg o hospodárskej súťaži s ostatnými inštitúciami

5.1 Zatiaľ čo Komisia má plnú právomoc na presadzovanie práva hospodárskej súťaže EÚ, pričom podlieha kontrole európskych súdov, komisár pre hospodársku súťaž a jeho útvary sa zúčastňujú na nepretržitom štruktúrovanom dialógu o záležitostiach hospodárskej súťaže s Európskym parlamentom. Komisia pravidelne informuje Európsky hospodársky a sociálny výbor o hlavných politických iniciatívach a zúčastňuje sa na schôdzach študijných skupín a sekcií. EHSV víta výslovnú zmienku o spolupráci s ním, ktorá je uvedená v správe.

V Bruseli 12. decembra 2012

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON

⁽⁵⁾ Oznámenie Komisie – Usmernenia k niektorým opatreniam štátnej pomoci v súvislosti so systémom obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov po roku 2012 (Ú. v. EÚ C 158, 5.6.2012, s. 4).

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 143, 22.5.2012, s. 125.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 299, 4.10.2012, s. 49.